

Nr 1058

Av herr Nilsson i Kristianstad m. fl., om arbetslokalers anpassning för handikappade.

(Lika lydande med motion nr 894 i Första kammaren)

Varje medborgare kan när som helst drabbas av ett handikapp. Man kan exemplifiera detta genom att erinra om att över 20 000 människor i Sverige varje år skadas i trafikolyckor. Vi har dessutom en rad sjukdomar och åldersförändringar som utmynnar i olika handikapp, och vi har många medborgare som från födseln är handikappade. Antalet handikappade i Sverige i dag är uppskattningsvis 800 000.

Det är ett axiom i svenskt socialt tänkande att samhället genom olika åtgärder skall erbjuda den som råkat in i olyckliga omständigheter möjligheter att återvända till en meningsfull och verksam tillvaro. Av det skälet satsar samhället också stora belopp på fysisk och psykisk rehabilitering av sjuka och skadade. De som därefter har ett bestående handikapp kan räkna med att samhället hjälper till att bygga ändamålsenlig bostad och tillgodose hans behov av vård i hemmet. Samhället har också åtagit sig att se till att hans förlorade funktioner kompenseras med hjälpmedel av olika slag och att han kan återvinna sin rörlighet i stadsbilden med hjälp av egen bil eller färdtjänst om han inte kan använda de allmänna kommunikationerna.

Genom § 42 a i byggnadsstadgan har också den handikappade i viss mån garanterats möjlighet att som allmänhet fungera i alla offentliga utrymmen.

Samhället försöker även genom en omfattande utbildning och arbetsvård individuellt hjälpa den handikappade att komma ut i förvärvslivet. I ett beslut vid årets riksdag har staten utfäst sig att med betydande insatser förbättra handikappades utbildning. Redan nu har vi den situationen att många handikappade avslutat eller är i färd med att praktiskt och teoretiskt avsluta en god utbildning vid skolor och universitet.

Av arbetsmarknadsstyrelsens statistik framgår emellertid att antalet arbetsplaceringar på öppna marknaden av handikappade arbetssökande stagnerar medan de sökandes antal ökar. Det beror i hög grad på att arbetsplatserna byggnadstekniskt inte är praktiskt tillgängliga för handikappade.

För många handikappade utmynnar detta i en livslång tragedi. Hela den utveckling och utbildning de själva och samhället satsat på under många år och som de omfattat med så stora förhoppningar går till spillo i påtvingad överksamhet. I bästa fall får de låta sig nöja med sysselsätt-

ningar som inte kan tillfredsställa deras ambitioner och vars krav inte på långt när når upp till deras egentliga arbetsförmåga.

De byggnadstekniska behov som bör tillgodoses är att byggnadernas kommunikationsleder icke hindrar rörelsehindrade att förflytta sig horisontellt och vertikalt i fastigheterna, att toalettutrymmen och andra allmänna utrymmen anpassas till behoven hos rullstolsburna, att blindas och hörselskadades särskilda behov av hjälpanordningar tillgodoses, t. ex. av mittmarkering i glaspartier och hörselslingor.

För att säkra de handikappades rätt till arbete är det nödvändigt att genom lagstiftning säkra att arbetslokaler utformas med hänsyn till handikappades behov i likhet med vad som gäller för offentliga byggnader. Inom statens planverk har man beräknat att merkostnaderna för att anpassa lokaler till handikappades krav begränsas till 1—2 procent av byggnadskostnaderna. I detta belopp ligger emellertid en standardförbättring för alla anställda bl. a. vad det gäller hygienutrymmen. Härtill kan tilläggas att merkostnaderna säkerligen blir väsentligt mindre om man redan vid projekteringen vid all byggnation har handikappades funktionsbehov som standard.

Med hänvisning till vad ovan anförts anhåller vi,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om att byggnadsstadgans 42 a § får följande lydelse:

42 a §

De utrymmen i byggnad till vilka allmänheten äger tillträde *eller som utgör arbetslokal* skola utformas så att de bliva tillgängliga för och kunna nyttjas av personer vilkas rörelseförmåga *eller hörsel* är nedsatt till följd av ålder, invaliditet eller sjukdom.

Stockholm den 28 januari 1970

Börje Nilsson (s) *Gudrun Sundström (s)* *Gusti Gustavsson (s)*

i Kristianstad

i Ängelholm

Erik Johansson (s)

Anna-Greta Skantz (s)

i Simrishamn
